

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогічна майстерність та організація
підготовки дисертаційної роботи

Галузь знань		20 – Аграрні науки та продовольство	
Шифр та назва спеціальності	201 – Агрономія	Відповідальні відділи	
	202 – Захист і карантин рослин		
	«Агрономія»		
	«Захист і карантин рослин»		
Назва освітньо-наукової програми	ЕГФ8	Відділ Вченого секретаря Вчений секретар Спецради Д 26.360.01	
Освітньо-кваліфікаційний рівень			
Викладачі	Сторожик Лариса Іванівна, доктор с.-г. наук, с.н.с., член-кореспондент НААН, головний науковий співробітник лабораторії насіннєзнавства та насінництва буряків, зернових і біоенергетичних культур, Вчений секретар спецради Д 26.360.01 при Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН		
Анотація	Дисципліна спрямована на ознайомлення з основами педагогічної майстерності та організацією підготовки дисертаційної роботи, їх застосовування у викладацькій практиці та власних дослідженнях у сферах агрономії, захисту рослин. У результаті опанування дисципліни аспіранти повинні оволодіти основами педагогічної майстерності, повинні уміти аналізувати наукову літературу, висвітлювати результати досліджень у відповідних звітах, статтях, тезисах, зокрема творчо мислити, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, уміти аналізувати й прогнозувати розвиток подій, самостійно опановувати світоглядні парадигми. Усвідомити правові відносини у сфері інтелектуальної власності, опанувати правовий механізм їх регулювання, отримати необхідні навички кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових і особистих немайнових прав авторів в Україні і за її межами. Дисципліна формує аспірантів, як кокурентноспроможних на ринку праці фахівців, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір науковців вищої кваліфікації - доктора філософії, що дозволить їм у майбутньому успішно займатись науковою та викладацькою діяльністю.. Також аспіранти будуть підготовлені до самостійного виконання та оформлення дисертаційної роботи.		
Мета та цілі	Полягає як у висвітленні теоретичних засад науково-дослідної та педагогічної діяльності, так й у наданні методичних рекомендацій щодо виконання конкретних видів наукових, навчально-дослідних, дисертаційних та інших робіт, до формування науково-професійних компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької діяльності, спрямованої на вирішення комплексних задач із агрономії і захисту та карантину рослин, динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні програми кращих наукових практик та інноваційних розробок науково-дослідних інститутів НААН України, вищих аграрних навчальних закладів освіти, сільськогосподарських підприємств та		

	передового досвіду сучасних технологій з агрономії та захисту і карантину рослин, провідних світових компаній виробників сільськогосподарської продукції.
Формат	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.
Результати навчання	1. Володіти сучасними передовими концептуальними, методологічними та педагогічною майстерністю при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань. 2. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знання праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження, виділити об'єкт і предмет дослідження.3. Знати принципи організації, форми здійснення та основні характеристики інструментальних засобів проведення наукових досліджень, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять.4. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблемами, яка досліджується, встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами. 5. Знати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел та технологію презентації, захисту та впровадження результатів наукових досліджень. 6. Вміти оперувати поняттями і категоріями права на результати інтелектуальної діяльності; знати процедуру встановлення інформаційної цінності та якості літературних і фондових джерел.7. Кваліфіковано володіти педагогічною майстерністю та відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз; вміти працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, наукометричними платформами, науковою літературою; знаходити наукові джерела, що мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта; вміти використовувати правила цитування та посилання на використані джерела і правила оформлення бібліографічного списку; розуміти зміст і порядок розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпакт-фактор). 8. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.9. Мати здатність діяти соціально свідомо і відповідально, приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, володіти методами педагогічної майстерності, ведення наукової дискусії, сприймати чужі погляди та ідеї, пропонувати і обстоювати власні.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 90 годин: лекції –16 год., практичні та семінарські заняття –14 год., самостійна робота – 60 год.
Переквзити	Курси дисциплін з агрономії та захисту та карантину рослин, педагогічної майстерності та організації досліджень для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
Ознаки	Обов'язкова навчальна дисципліна, що формує універсальні навички педагогічної майстерності та майбутнього доктора філософії, дослідника з агрономії та захисту та карантину рослин
Курс / семестр	1 / 2

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

<i>Лекція №1</i>	Педагогічні аспекти.	Практичне заняття №1	Поняття і структура педагогічного процесу. Основні завдання педагогічного процесу у ВНЗ. Педагогічна майстерність. Закономірності і принципи	Самостійна робота	Предмет і структура методології педагогіки вищої школи. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Методи наукових досліджень педагогіки вищої школи. Академічна доброчесність в академічному середовищі
<i>Лекція №2</i>	Педагогічний та навчальний процес та його забезпечення.	Практичне заняття №2	Педагогіка вищої школи як наука. Предмет і структура методології педагогіки вищої школи.. Методи наукових досліджень педагогіки вищої школи.		Визначити нормативно-правові документи, що регламентують педагогічну та наукову діяльність. Основні етапи педагогічного процесу. Система Вищої освіти. Стандарти вищої освіти.
<i>Лекція №3</i>	Наука як сфера людської діяльності та психологія і технологія наукової творчості.	Практичне заняття №3	Теоретичні методи наукового дослідження. Емпіричні методи наукового дослідження. Види викладу науково-дослідної продукції		Наука як сфера людської діяльності та психологія наукової творчості. Методологія та методи наукового дослідження. Зміст освіти у вищій школі. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі.
<i>Лекція №4</i>	Технологія наукового дослідження.	Практичне заняття №4	Структура наукового дослідження, його особливості. Методичне забезпечення. Процес проведення наукового дослідження		Методологія та методи наукового дослідження. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень. Право інтелектуальної власності. Патентні дослідження та процедура подання заявки та одержання патенту України на винахід (корисну модель).
<i>Лекція №5</i>	Структура дисертаційного дослідження	Практичне заняття №5	Підготовка, оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження та первинної документації дисертаційної роботи		Визначити Нормативно-правові документи, що регламентують проведення дисертаційного дослідження. Оформлення списку використаної літератури.
<i>Лекція №6</i>	Робота над написанням робочих статей, доповідей, монографій	Практичне заняття №6	Публікація результатів дисертаційного дослідження. Наукова стаття (суть та планування, підготовка рукопису, правила оформлення		Оприлюднення результатів дослідження як елемент наукової діяльності. Наукова публікація та її види. Методичні прийоми підготовки публікації.

Лекція №7	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Практичне заняття №7	Статистичні обрахунки первинних результатів, складання списку використаних джерел ДСТУ8302:2015 та міжнародні стилі бібліографічних посилань у дисертаційній роботі.	Самостійна робота	Поняття про наукову інформацію, джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. Академічна доброчесність в науковому середовищі.
Лекція №8	Процедура захисту дисертаційного дослідження	Практичне заняття №8	Структура та обсяг роботи. Написання завдань досліджень та розділів роботи. Оформлення висновків. Використання література.		Конспект інформації щодо проведення атестації науково-педагогічних кадрів в Україні. Проведення попередньої експертизи дисертації на фаховому семінарі. Перелік документів для проходження процедури захисту дисертації.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Педагогіка вищої школи. Педагогічна діяльність. Педагогічна культура, майстерність та техніка викладача вищої школи. Професійний рівень, та наукова кваліфікація. Культура спілкування викладача зі здобувачами, саморегуляція технічної діяльності (самоконтроль, витримка), управління внутрішнім самопочуттям. Володіння увагою аудиторії. Педагогічна техніка. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика. Формулювання теми наукового дослідження. Постановка проблеми наукового дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Виявлення і озайомлення з основними літературними та архівними джерелами. Методологія теоретичних досліджень. Бібліографічний апарат наукових досліджень.

Пошук інформації, його етапи. Технічні характеристики дисертації. Заголовки структурних частин дисертації.

Мова і стиль викладу матеріалу. Пунктуація, синтаксичне оформлення речень. Оформлення таблиць, схем, додатків. Умовні позначення. Рівниння та формули. Оформлення ілюстрацій і цифрового матеріалу. Правила цитування та посилань. Оформлення списку використаної літератури та додатків.

Наукова публікація. Поняття. Функції та основні види. Наукова монографія.. Наукова стаття та її структурні елементи. Тези наукової доповіді. Правила їх написання. Правила оформлення публікацій. Фахові видання. Публікації Scopus, WoS. Наукова інформація та способи її пошуку.

Пошук інформації за ключовим словом. Комп'ютер як інструмент науково-дослідної роботи. Пошук інформації в процесі наукової роботи. Загальна характеристика. Джерела пошуку інформації, їх класифікація. Джерела первинної та вторинної інформації. Характеристика масиву інформаційних матеріалів.

Проведення попередньої експертизи на фаховому семінарі. Доопрацювання, витяг з фахового семінару та опрацювання зауважень рецензентів. Подання документів та дисертації до спеціалізованої вченої ради. Документи, необхідні для подання дисертації у спеціалізовану вчену раду. Підготовка доповіді на захист дисертації. Стилістичні особливості доповіді для процедури захисту дисертації. Мультимедійна презентація результатів дослідження. Відповіді на запитання членів спеціалізованої вченої ради. Відповіді на зауваження офіційних опонентів. Відповіді на зауваження у відлукках. Оформлення документів для подання апеляційної справи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Б	Д
1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи – К. : Кондор, 2008. – 272 с.	1. Методичні рекомендації до створення навчально-методичного комплексу з дисципліни / уклад. : В.В. Молодиченко, А.М. Солоненко, О.С. Максимов та ін. – Мелітополь : МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2011. – 25 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.	2. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О.Г. – К. : НПУ, 2001. – 338 с.
3. Гончаров С.М. Інтерактивні технології вчання в кредитно-модульній системі організації вчального процесу. – Рівне: НУВГП, 2006. – 172 с.	3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К. : Світ, 2004. – 147 с.	4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ridtuchniki.com/14170120/peдагогіка/zagalni_osnovi_pedagogiki_vischoi_shko
5. Занина Л.В. Меньшикова Н.П. Основи педагогічного мистецтва. – Ростов н/Д. : Фенікс, 2003. – 288 с.	5. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельок, О.С. Цокур та ін. – Одеса, 2002. – 214 с.
6. Кайдалова Л. Г., Цюкіна Н. Б. Планування та організація навчально-виховного процесу : навч.-метод. посіб. – Х. : НФаУ, 2014. – 108 с.	6. Педагогічна психологія : навчальний посібник / О.П. Сергєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.
7. Кайдалова Л.Г. Педагогічна майстерність викладача вищої школи: метод. рекомендації [для майстрів спец. «Педагогіка вищої школи»] / Л.Г. Кайдалова, Н.В. Шварц, Н.Б. Цюкіна. – Х. : Вид-во НФаУ, 2012. – 32 с.	7. Подласый И.П. Педагогика / И.П. Подласый. – М., 1999. – 235 с.
8. Бабиюк Г.В. Основи наукових досліджень: курс лекцій. Алчевск: ДонГТУ, 2007. 247 с.	8. Зосимов А., Голік В.. Дисертаційні помилки: монографія / – 3-є вид., доп. і випр. – Х.: ІНЖЕК, 2005. – 216 с.
9. Конверський Ф.Є. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. ; за ред. Ф.Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.	9. Інформаційні ресурси
10. Юринєць В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів, 2011. 178 с.	1. Електронні сайти мережі Інтернет: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-psh
11. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 471 с	2. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text
12. Корбутяк В.І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 176 с.	http://www.dnpr.kiev.ua/ , http://document.org.ua/dnaor/index.php

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100		A	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
82-89		B	відмінно	зараховано
74-81		C	добре	
64-73		D		
60-63		E	задовільно	
35-59		FХ	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності ІВКіПБ НААН», виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводитися до відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.